

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6
Telefon: 31-23, 31-25, 31-24, 31-26 in 31-28

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Huda kriza v Angliji:

Zunanji minister Eden podal ostavko

Anglija se je odločila za sporazum z diktaturami

Po dolgotrajnih izrednih sejah ministrskega sveta je zunanji minister odstopil, ker ne soglaša s politiko ministrskega predsednika, ki hoče skleniti sporazum z Italijo in Nemčijo ter se oddaljiti od Francije in Društva narodov

London, 21. febr. br. Pod vtisom dogodkov v Evropi so obstojala v angleški vladi že dolgo časa nesoglasja glede zunanje politike, tako da je bila Chamberlainova vlada že več tednov sem v latentni krizi. Včeraj pa je prišlo do odkritega preloma. Neposredni povod je dala nesoglasje med zunanjim ministrom Ednom in ministrskim predsednikom Chamberlainom. Chamberlain smatra, da je avstrijsko poglavje z najnovejšimi dogodki v Avstriji in Nemčiji zaključeno in hoče iz tega izvajati konsekvence ter se sporazumeti z Italijo, tako da bi mogla morebitni prihodnji udar Nemčije prestopiti evropska antanta, v kateri bi bila tudi Italija. Politično in praktično pomeni to sprejetje vseh italijanskih zahtev, ki jih je poslanik Grandi pred par dnevi sporočil angleški vladi. V glavnem zahteva Italija priznanje aneksije Abesinije v Zenevi po angleški inicijativi, finančno sodelovanje, izločitev španskega, libijskega in sredozemskega problema iz pogajanj za ureditev odnosov z Anglijo, in priznanje enakopravnosti na Sredozemskem morju. Eden se temu protivi, ker smatra, da bi to pomenilo prelom z vso dosedanjim angleško politiko in prelom z Društvom narodov.

„Eden — ujetnik vlade“

Med Ednom in Chamberlainom so se vodili dolgi razgovori, ki pa niso doveli do sporazuma. Eden je ostal v vladi skoraj popolnoma osamljen, čeravno uživa zaupanje širokih krogov napredne javnosti in v gotovem pogledu tudi zaupanje opozicije. Vojda delavske stranke je še v soboto zvečer na nekem shodu izjavil, da je Eden ujetnik svojih reakcionarnih ministrskih tovarišev. Ministrski predsednik Chamberlain koketira z diktaturami. Če namerava Chamberlain skleniti z Mussolinijem in nadaljevati borbo proti svobodi španskega naroda, potem mora Eden, če ima le še iskrico osebne časti, takoj odstopiti in odkloniti, da bi bil še nadalje tarča za svoje ministrske tovariše, ki so pripravljene varnost sveta in britansko zunanjo politiko žrtvovati poskusom fašistične diplomacije. Če sta zmogla Hitler in Mussolini drug drugemu

sobotah samo ob izrednih prilikah. Seja vlade je trajala od 15. do 19.30 ter se je nadaljevala pozno zvečer. Na seji so razpravljali zelo obširno o zunanji političnih problemih. Chamberlain in Eden sta zagovarjala vsak svoje stališče. Do sporazuma ni prišlo in tako so po dolgih letih doživeli, da se je angleška vlada sestala celo v nedeljo, česar ne pomenijo že izza svetovne vojne. Tudi včerajšnja seja je bila zelo burna in je trajala popoldne tri ure. Končala je brez konkretnih sklepov, vendar pa je pokazala, da obstajajo med Ednom in Chamberlainom nepremostljiva nasprotja.

Eden podal ostavko

Takoj po popoldanski seji vlade se je Eden vrnil v zunanje ministrstvo, kjer je po kratkem posvetu s svojimi ožjimi sodrušniki napisal pismo ministrskemu predsedniku, v katerem mu sporoča, da odstopa kot zunanji minister. Ministrski predsednik Chamberlain je takoj nato sklical ponovno sejo vlade, ki je trajala vse do 23. ure. Na tej seji so dolgo razpravljali o Edenovi demisiji; Chamberlain se je sprva brnil sprejeti ostavko, toda večina konservativnih ministrov je zahtevala Edenovo glavo. Tako se je naposled tudi Chamberlain udal.

Poslovično pismo

V svojem pismu ministrskemu predsedniku naglašal Eden med drugim: »Dugodki zadnjih dni so izkazali med nama nesoglasja glede sklepov, ki utegnejo postati zelo dalekosežne važnosti za vsi bodoči razvoj. Ne morem pravi parlamentu zagovarjati politike, s katero ne soglašam. Razen tega sem si v svesti, kakor ste si gotovo tudi vi, da se različno gledanje na mednarodne probleme in metode za njihovo rešitev ne more spraviti v sklad. Nemogoče je vsako uspešno delo, če oni, ki jim je poverjeno vodstvo države, ne nastopajo popolnoma složno, kar je najbolj potrebno baš med ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom. Iz tega razloga sem z velikim občalovanjem prišel do zaključka, da moram zapustiti vlado, v kateri sem se moral vsa ta leta boriti neprestano z velikimi težavami in ovirami. Nikdar ne bom pozabil dragocenih nasvetov in velike podpore, ki ste mi jo izkazovali, predno in ko ste postali predsednik vlade, in upam, da to tudi ne bo vplivalo na naše prijateljske razmerje. Chamberlain je v svojem odgovoru Edenu izrazil občalovanje nad njegovim odstopom in se mu iskreno zahvalil za njegovo sodelovanje. Njegov odstop tembolj občaluje, ker nesoglasja, ki so nastala, ne zadevajo končne cilja, samo način in sredstva.

„Realist je zmagal nad idealistom“

V angleški javnosti je vest o odstopu zunanjega ministra Edna izzvala veliko presenečenje. Dosele ni nihče verjel, da bi bila nesoglasja tako globoka, da bi moglo priti do popolnega razhoda med Ednom in Chamberlainom. Splošno občaluje Ednov odhod iz vlade in vidi jo v tem važno in dalekosežno odločitev v zunanji politiki. Današnji listi objavljajo svoja poročila pod naslovom »Realist je zmagal nad idealistom«. Mnenja o posledicah te spremembe v vladi pa so zelo deljena. »Daily Telegraph« piše med drugim: stabilnost angleške vlade ni samo v interesu Anglije, nego vsa sveta. List poudarja, da dosledno gre po poti, ki jo smatra za pravilno. Opozicijski list ne napada Chamberlaina, pač pa globoko občaluje odstop Edna in izraža upanje, da to še ne pomeni njegov popolni umik.

Kdo bo naslednik?

Glede naslednika še ni nobene odločitve. Splošno domnevajo, da bo zunanje ministrstvo poverjeno predsedniku lordu Halifaxu, ki spada med najmočnejše sodelavce Chamberlaina in ki je že imel razne misije v zunanji politiki, ki so mu bile poverjene proti volji Edna. Tu morda zlasti na njegovo potovanje v Berlin. Kot drugi najverjetnejši kandidat prihaja v poštev Ednov prednik Samuel Hoare.

Tudi Cramborne odstopil

Obenem z zunanjim ministrom Ednom je podal ostavko tudi državni podtajnik zunanjega ministrstva Cramborne, ki se prav tako ne strinja s politiko Chamberlaina in zagovarja Edenovo stališče. Napovedujejo, da bo odstopil tudi Vansittart.

Odmev v inozemstvu

Občalovanje v Franciji

Pariz, 21. febr. br. Odstop Edna je izzval v pariških krogih veliko presenečenje. Z njim je padel eden največjih stebrov angleško-francoskega sodelovanja. Pariški tisk zaradi tega še posebno občaluje Ednovo demisijo in izraža bojazn, da bi se utegnilo francosko-angleško sodelovanje znova zelo zrahljati in to v dobi, ko bi bilo spričo splošnega mednarodnega položaja najbolj potrebno. Splošno sodijo, da bo Ednov naslednik postal lord Halifax, ki pa se bolj navdušuje za sporazum z Nemčijo in Italijo, kakor pa za tesno sodelovanje s Francijo. Sprememba v vodstvu angleške zunanje politike bo po sodbi francoskih krogov zelo vplivala na rešitev španskega problema in na usodo Avstrije, ki jo misli Anglija očividno žrtvovati Hitlerju.

PARIZ, 21. febr. br. Za jutri popoldne je sklicana v Elizejsko palačo izredna seja vlade pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na tej seji bodo razpravljali o Hitlerjevem govoru in o položaju, ki je nastal po odstopu Edna. Prvotno so nameravali posvetiti prihodnjo sejo ministrskega sveta notranji politiki. Sprito važnih mednarodnih dogodkov pa sta Chautemps in Delbos, ki sta včeraj več ur proučevala Hitlerjev govor, sklenila, posvetiti sejo izključno zunanji politiki.

Zadovoljstvo v Rimu

Rim, 21. febr. br. Odstop Edna se pozdravlja v rimskih krogih z največjim zadovoljstvom. Edna so smatrali za najtrdovratnejšega nasprotnika Italije in njemu v glavnem pripisujejo, da je prišlo do razhoda z Anglijo. »Popolo d'Italia« piše, da je bil Eden glavna ovira angleško-italijanskega sporazuma. Sedaj pa so merodajni angleški krogi končno uvideli potrebo in nujnost tega sporazuma in zato je moral Eden

pasti. Eden je vse do zadnjega stavil za sporazum z Italijo razne pogoje, ki pa so bili le krinka, pod katero je skušal preprečiti in zavlačevati sporazum. Angleška zunanja politika vse tako dolgo ni mogla priti do pozitivnega uspeha, dokler je sedel v zunanjem ministru Ednu, ki je izvajal pravo sabotažo prizadevanj za doseg sporazuma.

Veseli v Berlinu

Berlin, 21. febr. Odstop zunanjega ministra Edna je izzval tukaj prav nič prikrito veselje. Proti Ednu povsod sedaj razlagajo politiko lorda Halifaxa, ki je bil tako pristno sprejet v Berchtesgaden. V Berlinu si jasno postavljajo vprašanje, ali Ednov odhod ne bo omogočil zblizanja med Italijo in Veliko Britanijo.

Globok vtis na Poljskem

Varšava, 21. febr. AA. Odstop zunanjega ministra Edna je zapustil tukaj zelo globok vtis. V vladnih krogih izjavljajo, da je užival Eden tukaj splošne simpatije. Ednov odhod bo zelo vplival na angleško politiko do DN in Italije.

Antony Eden

Eden je začel svojo politično kariero kot konservativni narodni poslanec in je nato leta 1926 postal zasebni tajnik zunanjega ministra sira Austena Chamberlaina. Leta 1934 je postal varuh državnega pečata in kot tak član vlade, v kateri se je posebno pečal z vprašanji DN. On je bil tisti, ki je utegnil sedanje stališče Velike Britanije do DN. Zunanji minister je postal v decembru leta 1935, ko je moral Samuel Hoare odstopiti.

Ovacije, ki jih je občinstvo priredilo smoti, ko je Eden odhajal z vladne seje, dokazujejo, kako občaluje angleško javno mnenje njegov odhod iz vlade. Ne samo v svoji stranki, ampak povsod je užival Eden splošne simpatije. Njegov način obnašanja in njegova sijajna politična kariera sta dvignili njegovo popularnost.

Hitlerjeve izjave

Triurni govor nemškega kancelarja — Ostri napadi in grožnje na vse strani

Berlin, 21. februarja br. Nemški državni kancelar Adolf Hitler je imel včeraj od 13. do 16. v nemškem državnem zboru svoj napovedani in v vsej mednarodni politični javnosti z veliko napetostjo pričakovani govor. V svojih polne tri ure trajajočih izjavah je podal najprej nekaj obračun in pregled dela ter uspehov narodno-socialističnega režima od prevzema oblasti do danes. Oprt na statistične podatke je obširno orisal vse dosežene uspehe na političnem, gospodarskem, finančnem in kulturnem polju. Poudarjal je zlasti gospodarsko in finančno ozdravitev Nemčije, ki ga je dosegel njegov režim brez vsake podpore in pomoči iz inozemstva, pri čemer je ne samo povzdignil vso produkcijo, marveč obenem oborožil tudi nemško vojsko, tako da lahko Nemčija sedaj mirno zre v bodočnost. V drugem delu svojega govora se je dotaknil splošnega mednarodnega položaja ter kakor ob vsaki priliki tudi tokrat naglašal miroljubnost Nemčije. S posebnim poudarkom pa je izjavil, da se Nemčija nikdar več ne bo povrnila v Društvo narodov.

Obširno je potem Hitler govoril o pisanju nekaterih velikih zapadno-evropskih listov, ki jim je očital, da sistematično hujskajo ne le proti Nemčiji, temveč naravnost na vojno. Ostro jih je napadel, češ da so zastrupljalec mednarodnih odnosov, ob enem pa napovedal, da Nemčija ne bo več mirno gledala takega početja. Kaj namerava ukreniti, ni točneje naznačil, pač pa je rekel, da smatra za brezpredmetne vse konference in državniške sestanke, dokler se bo tako pisane nadaljevale.

Poudarjal je nato dobre odnose do vseh narodov in držav, posebno pa je podčrtal iskrenost prijateljstva in zavestništva Nemčije z Italijo in Japonsko, s katerima bo Nemčija tudi v bodoče vodila neizprosno borbo proti boljševizmu.

Splošno pozornost bodo vsekakor hvala Hitlerjeve izjave in

pogledu nemških narodnih manjšin v sosednih državah. V tem pogledu je Hitler napovedal neizprosno borbo, dokler te manjšine ne bodo dobile popolne politične, gospodarske in kulturne svobode. Sele čisto na koncu svojega govora se je dotaknil najnovejšega sporazuma z Avstrijo v zvezi z berchtesgademskim sestankom. Omejil se je le na kratko ugotovitev, da je s tem sporazumom zagotovljena avstrijskim narodnim socialistom popolna svoboda političnega udejstvovanja ter da so sedaj po izvršenih izprehembah v Avstriji postali enakopravni z drugo obstoječo politično skupino. Niti z besedico se ni dotaknil vprašanja avstrijske neodvisnosti in še manj podal v tem pogledu kako svečano izjavo, kakor so prvotno napovedovali in splošno pričakovali. Svoj govor je zaključil z izrazom zaupanja v neomajno silo nemškega naroda in v bodočnost nemške države. Po kratki zahvali maršala Göringa je bilo zasedanje državnega zbora ob 16. zaključeno.

Demonstracije v Avstriji

Dunaj, 21. febr. AA. Smoti je po dunajskih ulicah prišlo do neredov. Nad 1000 vseučilišnikov je šlo po ulicah blizu Ringa in nato pred univerzo, ves čas vzklajajoč Hitlerju za anšlus. Spreved je nato odšel pred dom »domovinske fronte«, kjer pa je stal oddelek milice, ki jo je nedavno ustanovil Schuschnigg. Razvili so se manjši neredi. Prav taki neredi so se ponovili blizu zapadnega kolodvora. Tudi v Inomestu je prišlo do neredov. Spreveda se je udeležilo več tisoč narodnih socialistov, ki so se pripeljali iz vse Tirolske. Policija ni posegala v prepire, ampak je samo opazovala.

Prva posledica v Franciji

PARIZ, 21. febr. br. Hitlerjev govor in neprikrite grožnje so izzvale v merodajnih francoskih krogih globok vtis. Vso novost v vojnem ministru je bila dolga konferenca, na kateri so sklenili predložiti na jutrišnji izredni seji ministrskega sveta nov zakon o znatnih naknadnih kretnostih na oboroževanju.

Politični obzornik

Kaj bi morali uvaževati ...!

V članku »Čuvajte Češkoslovaško!« poudarja R. Freund: »Ko se je začela svetovna vojna, je prišlo zatajevano sovraštvo do Čehov proti habsburškemu gospodstvu do polnega izraza. A ne samo Čehi, tudi Slovaki, Srbi, Hrvati, Slovenci, Poljaki, Malorusi, Rumuni in Italijani, vsi ti avstrijski državljani so kazali prav malo volje, da bi se borili za Avstrijo. Celi oddelki teh polkov so prehajali k sovražniku ali pa so se dali ujeti. Dognano je, da je ta odpor v velikem obsegu pripravljal avstrijsko armado ob kake 3 milijone vojakov, izmed katerih je šlo 2 milijona prostovoljno v ujetništvo. Avstrija je mogla postaviti na bojišče samo 80 divizij namesto 120, s katerimi je računala Nemčija. Z vso gotovostjo se lahko trdi, da bi Rusi ne mogli prodreti tako globoko na avstrijsko ozemlje, kakor se je to zgodilo leta 1914., ako bi vojaki slovanskih in romanskih narodov ostali vdani in zvesti svojim habsburškim gospodarjem. Srbija bi bila v tem primeru pogazena že leta 1914. Bolgarija bi se bila pridružila Avstriji in Nemčiji že leta 1914. namesto leta 1915. in ruski polom bi nastal že leta 1916. namesto leta 1917. In v tem slučaju bi bili Italija (1915.) in Rumunija (1916.) ostali nevtralni in bi se ne pridružili Franciji in Angliji. Leta 1917. so imeli zavezniki na bojišču 275 divizij proti 370. nemški in avstrijski divizijam. Ako bi torej Avstrija dala na razpolago 120 divizij namesto 80, bi Nemčija in Avstrija nadkraljevali Francijo in Anglijo vojaško v takem obsegu, da bi se bila Amerika premislila, predno bi se vmešala v vojno ...«

„Kri ni voda“

O najnovejšem nemško-avstrijskem tako zvanem sporazumu objavlja »Samouprava«, glavno glasilo JRZ, članek, ki mu je dala naslov »Kri ni voda«. V članku poudarja, da je nemško-avstrijski dogovor plod politične modrosti in posledica neizogibnega političnega razvoja, nato pa izjavlja: »Pomembno je, da je s tem dogovorom z Evrope vzeta težka mora. Avstrija je naša svoja izgubljena ravnateljica in ta okolnost nas, njene sosedo, lahko samo veseli. Pomirjenje duhov v Avstriji vnaša miren ton v vso široko Podunavsko kotlino. Ono spravlja z dnevnega reda razdražljivo psihozo in odpira vrata pametnim sporazumom v zagotovilo tako potrebnega miru v tem delu Evrope.« — Tako sodi »Samouprava«, drugi pa sodijo o tem dogodku čisto drugače!

Oton Habsburški in skrbeh

Med Hitlerjem in Schuschniggom sklenjeni dogovor je učinkoval na avstrijske monarhiste kakor strela z jasnega, ker smatrajo, da so z njim prekržani vsi njihovi dalekosežni načrti. Prav tako je razumljivo, da je vest o dogodkih v Avstriji porazno vplivala tudi na Otona Habsburškega, ki je baš v zadnjem času že z vso resnostjo računal, da ni daleč čas, ko bo lahko zasedel avstrijski prestol. In sedaj to razočaranje! V vsej naglici je takoj sklical sestanke svojih zaupnikov, ki se ima te dni tajno vršiti v kneževini Lichtensteinski. Na ta sestanke pridejo voditelji monarhističnega gibanja iz Avstrije, pa tudi drugi intimni prijatelji Habsburžanov. Oton je iz Belgije odletel z letalom v smeri proti jugovzhodu, torej v Lichtenstein.

Paveličevci na delu

Lani poleti so v Zagrebu in drugod po Hrvaškem z velikimi častmi sprejemali nekoga Ivana Butkovića, predsednika »Hrvatske bratske zajednice« v Ameriki. Naglašali so kratke v Zagrebu, da je oduševljen pristav hrvatskega narodnega pokreta pod vodstvom dr. Mačka. Ko se je vrnil v Ameriko, se je ugotovilo, da je zagrižen somišljenik zloglasnega dr. Ante Pavelića, povzročitelja marsejskega zločina. Ta Butković prireja sedaj po hrvatskih naselbinah v Ameriki predavanje in Hrvatski in njenih krajih. V kakšnem duhu so ta predavanja, izpričuje ta le podrobnost, ki jo po ameriskem listu »Svijet« beleži »Jugoslavenski Lloyd«: Butković je pokazal sliko Sarajeva in pripomnil dobesedno: »To je Sarajevo. Tu je bil umorjen avstrijski prestolonaslednik Franjo Ferdinand, ki je bil velik prijatelj nas Hrvatov. Ako bi ga ne bili umorili, bi postal naš hrvatski kralj!« — Brez komentarja!

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Borzna poročila.

Inozemske boze
Curih, 21. februarja. Beograd 10, Pariz 14.135, London 21.59375, New York 430.376, Bruselj 78.125, Milan 22.62, Amsterdam 240.90, Berlin 174.10, Dunaj 76, Praga 15.155, Varšava 21.20, Bukarešta 2.25.

Uradno vremensko poročilo

od 21. II. 1938

Kateče-Planica, 870 m: —10, solčno, mirno, 105 cm snega, pršič, skakalnice uporabne.
Kranjska gora, 810 m: —10, solčno, mirno, 100 cm snega, pršič, sankalnice in drsalnice uporabne.
Dom na Komni, 1500 m: —10, jasno, 245 cm snega, suh.
Dovje-Mojstrana, 650 m: —4, solčno, mirno, 35 cm osenjenega snega.
Bled, 501 m: —8, barometer se dviga, solčno, mirno, 28 cm osenjenega snega, drsalnice na jezeru uporabne.
Pokljuka-Sporthotel, 1300 m: —5, solčno, 30 cm osenjenega snega na 130 podlagi.
Sv. Janez v Bohinju, 530 m: —10, solčno, mirno, 70 cm snega, prisojno sren, ovoj no pršič.
dodatno poročilo z dne 20. II. 1938
Sv. Križ nad Jesenicami, 1000 m: —1, delno pooblačeno, mirno, 40 cm snega, prisojno sren, ovojno pršič.
Dom na Kofcah, 1500 m: —3, barometer pada, pooblačeno, mirno, 30 cm osenjenega snega na 90 podlagi.
Jezerce, 890 m: —3, solčno, mirno, na soncu južen, v senci pršič.

DNEVNE VESTI

— 150.000.000 din kmečkih dolgov plačanih. Z uradno o likvidaciji kmečkih dolgov je bilo določeno, da morajo zadolženi kmetje plačati določene zneske na račun prve anuitete že 1. novembra 1936. Rok druge anuitete je potoke 1. novembra lani, letos 1. januarja se je pa pričelo izplačevanje prve anuitete vsem državnim zavodom in zadruham, ki so bile do izročitve zaščitnega portfelja Priv. agrarni banki. Dosele je Priv. agrarna banka prejela na račun prve in druge anuitete od kmetov okrog 150 milijonov din, povprečno 60% za prvo anuiteto, denarni zavodi in ustanove so pa dvignili po 1. januarju okrog 82.000.000 v gotovini in okrog 186.000.000 din v 3% državnih obveznicah za likvidacijo kmečkih dolgov. Na račun prve anuitete je bilo odkazano denarnim zavodom 128,5 milijonov in izplačanih doslej nekaj manj od dveh tretjin. PAB je prejela za 278.000.000 nominalnih 3% državnih obveznic.

— Za nov zakon o bolnicah. Legalna uprava jugoslovenskega združenja bolnišničnih zdravnikov je sklicala za večer izredno skupščino, na kateri so razpravljali o načrtu novega zakona o bolnicah. Udeležba je bila zelo velika ter je bilo prisotnih mnogo delegatov iz raznih krajev države. Po razpravi je bila sprejeta resolucija, ki odobrava pobudo legalne uprave jugoslovenskega združenja bolnišničnih zdravnikov za sklicanje izredne skupščine, kakor tudi ajeno dosežanje dela ter obzora nekolegalno postopanje nekaterih bolnišničnih zdravnikov s seljanjem razdora in oviranja sklicanja izredne skupščine. Obenem odobrava v polni meri akcijo upravnega odbora za uzakonitev predloga zakona o bolnicah.

ta univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani din 278 in stanovanjske Oračnega dijake za doma din 100. lekarna hvala!

— Nemška križarka pred Dubrovnikom. V petek je povabil ravnatelj navtične akademije v Dubrovniku prof. Weiss novinarje in jim sporočil, da prihaja 6. marca pred Dubrovnik znana nemška križarka »Emdene«, na kateri je 156 nemških kadetov, ki postanejo v aprilu častniki nemške vojne mornarice. Križarka »Emdene«, ki je prevzela ime po sloviti nemški križarki, potopljivi med vojno v Severnem morju ima 6.000 ton, dolga je 150, široka pa 4 m. Na nji je 30 častnikov ter 599 podčastnikov in mornarjev.

— Nov grob. Včeraj je umrla v Ljubljani soproga vpokojenega železniškega uradnika ga. Franja Jaklič. Pogreb bo jutri ob 14. z Resljeve ceste 22. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo etalno, večinoma jasno in sončno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 7, v Mariboru 4, v Zagrebu in Beogradu 3, v Ljubljani 2,6, v Sarajevu 1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,7, temperatura je znašala -7,4, na aerodromu -11,4.

— Utajena trošarina na električni tok. »Sobotec«, ki izhaja v Kranju z dne 5. t. m. poroča pod dnevnimi novicami, da so se ba je vršile v Kranju velike malverzacije na škodo države s trošarino na električni tok. Kakor smo zvedeli od verodostojne strani, je ba je država blagajna oškodovana za okrog 70.000 din, kar je bilo uradno ugotovljeno. Javnost zelo zanima, kako bo finančna direkcija v Ljubljani to delikatan zadevo rešila ter kaznovala krivce, ki so oškodovali državno blagajno za tako veliko. Bog je pravičen sodnik, kar je treba tudi v tej zadevi pričakovati. O razvoju te afera s trošarino na električni tok bomo še poročali.

— Novi telefonski imenik. Poštna uprava bo v kratkem izdala nov uradni telefonski imenik za l. 1938. Zato obvešča telefonske naročnike, da s pismeno kolikovan vlogo zahtevajo spremembo besedila, pod katerim so uvrščeni v zadnjem uradnem telefonskem imeniku. Ta sprememba se izvrši proti plačilu pristojbine 5 din. Enkratna in dvakratna uvrstitve naročnika v imeniku je brezplačna, za vsako nadaljnjo uvrstitev se pa plača pristojbina 10 din. Številka telefona, ime in priimek naročnika, poklic, stanovanje in ostalo lahko zavzema v imeniku največ štiri tiskane vrstice. Ker je imenik samo službeni spisek naročnikov po abecednem redu, so ti lahko uvrščeni le pod svojim imenom ali naslovom, tveganje, ne morejo pa biti uvrščeni pod poklicem ali pod imenom katerega prodajnega predmeta itd. Podrobnejša navodila glede tega so v čl. 42 telef. pravilnika. Kdor torej želi kakšno spremembo v telefonskem imeniku, naj takoj, najkasneje pa do konca tega meseca, zaprosi s pismeno kolikovan vlogo pri svoji pristojni pošti (v Ljubljani in v Mariboru pa na glavni pošti), kjer tudi lahko dobi vsa potrebna pojasnila.

— Iz Ljubljane. —lj Tema, blato in luze na Cankarjevem nabrežju. Odkar so podrti stopnice pri Cankarjevem mostu, se je po tem nabrežju razvil tudi velik vojni promet, pešev, kolesarjev pa itak nikoli ni manjkalo. Cestilce na Cankarjevem nabrežju pa se le redko čisti in nastaja tam vedno večja nesnaga. Blata je na kupe, umazane mlakuže pa razširja neznosen smrad. Na Cankarjevem nabrežju se vedno stoji kostanj, ki ovira promet in jemljejo stanovanjem svetlobo, povzročajo pa tudi občutno vlago v hišah. Obrtniki so pristigli zaradi sence kostanjev tudi podnevi delati pri luči Lastnosti in stanovanjski hiš so se že opetovano obrnili na magistrat s prošnjo, naj se odstranijo kostanje, ki bi jih revedli radi posekali brezplačno, da bi jih dobili nekaj lesa za kurjavo. Prošnje so ostale neustlišane.

—lj Umrla so v Ljubljani ob 11. do 17. t. m.: Jerše Ivana, roj. Večaj, 79, let vdoma strojevodje, Peterlin Ivana, 64 let, poljska delavica, Babnik Marija, roj. Arrigier, vdova Gruntar, 77 let, zasebnica, Šutar Ana, roj. Čudovan, 77 let, vdova delavica, Dovč Marija, roj. Burgstaller, 86 let, vdova krovca, Pavlič Marija, 96 let, občinska uboga, Zmuc Ivan, 75 let, kolar, Zabkar Angela, 56 let, zasebnica, Petercel Olga, roj. Lachner, 87 let, vdova nadučiteljica, v ljubljanski bolnici so umrli: Kolenc Ana, 55 let, posestnica, Kriz, obč. Trebnje, Golobč Ana, 43 let, kočarica, Stankjevec, obč. Semič pri Črnomlju, Mandič Anton, 63 let, črkostavec v p., Bizjan Franc, 73 let, upok. žel. delavec, Prosen Ignacij, 57 let, pek. pomočnik, Kranjska gora pri Radovljici, Napotnik Milena, 1 leto, hči trg. pomočnika, Letuš, obč. Braslovce, Solar Ana, 37 let, žena delavca, Konjski vrh, obč. Luče, srez Goranji grad, Bokali Marija, 32 let, žena žel. zavirača, Marenčič Julijana, 59 let, služkinja, Berden Danica, 9 mesecev, hči zaseb. uradnika, Vesel Janez, 65 let, posestnik, Čeršnjak, obč. Moravce, Ogorelec Vinko, 66 let, trgovec, Lavrica, obč. Rudnik pri Ljubljani, Vastjan Ingeborg, 3 leta, hči elektricarja, Jesenice, Hann Barbara Matilda, rojena Grossmann, vd. Kramaršič, 70 let, zasebnica, Fister Marija, 11 let, hči delavca, Slani vrh, srez Krško, Povše Terezija, 27 let, služkinja, St. Janž, srez Krško, Česnik Franc, 26 let, upok. kazniški nad paznik, Rakete pri Logatcu.

—lj Popravek. Z ozirom na notico, ki ste jo objavili v »Slovenskem narod« dne 15. 2. 1938 v štev. 36, na strani 3, stolpec 2 spodaj, pod naslovom: »Tudi tu je treba napraviti rede, vas prosim, da izvolite v smislu čl. 26 zakona o tisku približiti v vašem cenj. listu na istem mestu in v enakem tisku sledeči uradni popravek, oziroma pojasnilo: Mestna hiša na Karlovski cesti št. 9 je bivša mestna ubožnica in je že zelo stara. Tako so tudi stranska v aje že brez izplačevanja na vo. d. Fekalije se stekajo v dve veliki greznici, ki sta po predpisih zaprti z betonskim pokrovom. Obe greznici imata pretek v cestno kanalizacijo, tako da redke fekalije odtekaajo naravnost v kanal, goste fekalije se pa vsedajo na dno greznice. Greznici se praznita vselej je ponoči, kakor to zahtevajo predpisi policijskega reda, pri čemer pa seveda ni moči povsem prepričati, da bi se ne širila duh po feka-

ljah. Mestna uprava je sama izprevidela, da je treba napraviti v omenjeni hiši stranska na izplačevanje z vodo in je v ta namen postavila v proračun za proračunsko leto 1938/39 potreben znesek in bo pričela z deli, čim bo proračun potrjen. Z odličnim spoštovanjem predsednik dr. J. Adlešič.

—lj Prošnja na poštno upravo. Ljubljano upravičeno prštevamo med velja mesta, že po prometu v nekaterih državnih in samoupravnih uradih. Posebno živahen promet je na pošti. Razen tega ima Ljubljana tudi poslovno središče. Izreden naval je sleherno jutro na glavno pošto. Mnogi takaj pred 8. pred zaprtimi poštnimi uradi lahko med vojno s krušnimi kartami na kruh. Vsem se zjutraj veliko, saj pogosto pomeni zamujena pošta veliko poslovno zgubo. Včasih je treba dopolnilsko pošto rešiti že v zgodnjih jutranjih urah. Prizadej so trgovci, uredništva dnevnikov, pa tudi trafikanti, ki dobivajo inozemske liste. Velik naval je zlasti ob ponedeljkih, ko se nabere pošiljk od dveh dni. V drugih velikih mestih so poštni uradi odprti že pred 8., kar bi bilo zelo potrebno tudi pri nas. Ljudje so se pogosto izrazili to željo, a zdaj je četajle bolj aktualno, da naša glavna pošta začne odpirati svoje urade vsaj ob 7.30. Če tega ni mogoče ob vseh delavnikih, naj bi bila glavna pošta odprta vsaj ob ponedeljkih pred osmo.

—lj Izreka slovenskega jenika. Z Breznik-Ranovčevim Slovenskim pravopisomeno dobili Slovenci tudi prvo sistematično pravopisno. Saj je bila določitev pravilnega izgovora nujno potrebna zaradi pisanosti naših narost in tradicionalnosti pravopisa. Enotno knjižno izreko mora gojiti vsak izobraženeec, kadar govori v javnosti: na zborovanju, pri predavanju, v gledališču, v radiu itd. O smernicah in problemih našega pravopisa bo predaval jutri 22. t. m. ob 20. na drž. trgovski akademiji (Bleisveitsova ceta) gospod ravnatelj dr. Anton Bajec. Predavanje priredi Slavistično društvo. Vstop prost.

—lj Bohemski večer priredil Zdrženje gledaliških igralcev na pustni torek 1. marca v dvorani hotela Mikšič pri pogrnjenih mizah. Za ta dan primeren program, sestavljen iz novih in deloma izvirnih komičnih točk in nastopov bodo izvajali naši prominentni dramski operni in operetni člani. Konference bo g. Josip Danuš-Gradiš. Sodeloval bo Ronny jazz. Obkleka promenada. Prodaja vstopnic ob sred 23. t. m. pri operni blagajni.

—lj Drevi ob 18.15. bo v veliki Filharmonični dvorani II. javna produkcija gojenec ljubljanskega državnega konservatorija. Vabimo gojence, stare gojence in vse, ki se zanimajo za glasbeni napredek k tej produkciji, ki ima izbran sporad. Knjižarna Glasbene Matice prodaja podrobne sporede po 3 din, ki veljajo obenem kot vstopnica.

—lj Društvo »Tabor« bo imelo svojo pustno prireditev na pustni torek 1. marca v dvorani Delavske zbornice. Na prireditvi opozarjamo vse rojake in prijatelje.

—lj Medalja našega pesnika dr. Fr. Prešerna. Ta medalja je izdelana v redukciji in razstavljena v izložbi ljubljanskih knjigarn. Opozarjamo javnost na to lepo medaljo, ki je okusno opremljena in vsakemu dosegljiva v subskripciji za ceno 30 din. Naročila sprejema avtor, medaljer Anton Sever, Ljubljana, Lavrjeva ulica 4. Poština v tej ceni ni vračunana.

—lj Na pustno soboto je višek pustnega rajanja. Zato pridite v Kazino k Sokolu II na ples. Vstopnina 10 din. Sodeluje provrsten jazz, v mali dvorani pa izvrsten meš. —lj Rdeči križ, pododbor Ljubljana, ima danes ob pol 6. zvečer svoj redni letni občni zbor v dvorani delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Odbor.

—lj Krajevni odbor Jadranske straže obvešča svoje članstvo, da bo občni zbor v smislu čl. 13 pravil 22. t. m. ob 20. uri v vogalni sobi restavracije »Zvezda«. Vabi se vse članstvo, da se občnega zbora v čim večjem številu udeleži.

—lj Jugoslovenski Touring Klub, podružnica Ljubljana obvešča članstvo, da se vrši redni letni občni zbor z občanim dnevnim redom dne 21. marca t. l. ob 4.20. uri zvečer v lovski dvorani hotela Mikšič v Ljubljani. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

—lj Sleparija s hranilno knjižico. Na Poštni hranilnici so prišli na sled drzni slepariji, ki sta jo zagrešila neki krojaški mojster in njegov zaupnik, ki so ga že prišli in zaprli. Na poštah v št. Vidu, v Mostah in na Ježici sta dvignila s ponarejeno knjižico poštne hranilnice 1500 din. Sleparija je prišla na dan šele, ko so te pošte obvestile o izplačilu ljubljanske podružnice Poštne hranilnice. Zasledovani krojaški mojster je pobegnil nekam na deželo.

—lj Tatvina v štepanjski cerkvi. V štepanjsko cerkev Božjega groba je bilo zadnje čase že večkrat vlomljeno. Nedavno je drzen tat pobral nekaj cerkvene posode, pozneje je nekdo izpraznil nabiralnike, v petek ponoči pa se je spet skrli v cerkvi tat, ki je razbil po vrsti vse cerkvene nabiralnike in pobral iz njih okrog 70 din drobca. Cerkev ima okrog 700 din škode.

—lj Prijeta žeparka. Na neki prireditvi so včeraj aretirali mlajšo žensko, ki je izpraznila trem damam ročne torbice in se polastila njihovih denarnic v katerih je bilo okrog 300 din. Tatstvo so zalotili, ko je v garderobi posegla še v četrto torbico in se skušala prilastiti denarnico. Tatstvo, že znano žeparko Malko 2., doma nekje pri Brezicah, je detektiv odvedel v zapor.

Iz Kranja

— Usoda radio aparata. Na letošnjem galskem plesu smo imeli tudi »malo« tomlbo, katere glavni dobitke je bil lep Philipov radio aparat, poleg njega pa je bilo še 30 drugih dobitkov. Igralo se je samo na »činkvine« in je se tomlbo udeležila množica v obih dvoranah. Radio aparat je dobila gđ. Dragica Šmitnerjeva, članica damske kapele tukajšnje kavarne »Union«, rodom iz Križevcev pri Zagrebu. Srečna lastnica radio aparata, katerega prodajna vrednost v trgovini znaša din 2900, je sedaj aparat prodala tkalskemu mojstru g. Golobu za 1600 din. Drugi dobitke: 7 dnevno bivanje v zdravilišču Slatina Radenci je dobil Aljia Cabarandić, industrijalet v Viskem pri Sarajevu; tretji dobitke: 1000 kg premoaga je sreča naskrnila gđ. Erni Saksi da iz Ljubljane. Več lepih dobitkov je ostalo v Kranju, tako je dobil krasen jedilni pribor g. Jenko. Ostali dobitki pa so šli v okolico. Zanimiv je slučaj sprevednika Kavljia iz Tržica, ki je dobil kar tri dobitke. Prireditve je bila dobro obiskana, poleg tomlbo pa je služil zabavi še ples, bar, vinski sejem in druge pokušnje raznih pi jač in jedoč. Organizatorično je bila velika veselica izvedena brezhibno, kot vsako leto.

— Vest iz gimnazije. Z II. državne realne gimnazije v Ljubljani je bila premeščena v Kranj profesorica prirodopisa Marija Kumpova. Ker pa je obolol prof. Radič, vlada na kranjski gimnaziji še vedno občutno pomanjkanje učnih moči. Da pri tem trpi pouk in da morajo ostali profesorji delati več kot so dolžni, tega višja prosvetna oblast ne upošteva.

— »Maturac«. Točno po dvomesečnem odmoru se je gledališki oder Narodne čitalnice zopet predstavil občinstvu. V režiji g. Toporiša je bila odigrana v sredo zvečer Fodorjeva trojejanika »Maturac«. Igra sama po sebi, ki izkazuje obravnava življenje v šoli, viden odnos doraščajoče mladine do šole in proforskega zbora, med katerima zija obsežen prepad medsebojnega nezaujanja in nepoznanja, je težje uprizorljiva, kot se je morda zdelo gledališkemu ansamblu in težje dojemljiva, kot se je zdelo kranjskemu občinstvu. V labirintu sodobnih vzgojnih smernic in metod današnje pedagogike se zdavnaj ni našla tiste presteene formule in baze za pravilno kooperacijo profesorjev in mladine, in tudi navedena igra, ki je samo rahel poizkus na tem poprišču, ne donaja nobenih konkretnih zaključkov. V obliki igre je tako snov sploh težko obravnavati, zlasti pa pred takim pestrim auditorijem. Če je oder imel namen prirediti baš to igro zato, da je ob neumestnih opazkah na proforske slabosti divje ploskala gimnazijska mladina na balkonu, ali če je igra služila kot komedija v zabavo, potem je bil namen igre zgre-

šen. Drugače pa je igra dobro izpadla. Med proforskim zborom je bilrijal g. Vajt, po dolgem času pa smo zopet videli na odru gđ. Fani Stergarjevo. Dvorana je bila polno zasedena, občinstvo je bilo zadovoljno. Igra se ponovi jutri zvečer ob pol 21. uri.

— Propaganda predavanja Jč lige. V kranjski Jč ligi vlada letos bolj mrtvila. Predavanj ni bilo toliko kot druga leta in tudi tečaj češkega jezika je bil okrnjen. Odbor je na zadnji seji sklenil, da bo prošil g. konzula in predsednika Jč lige v Ljubljani g. dr. Starota, naj priredita nekaj propagandnih predavanj s filmi. Liga v Ljubljani oziroma konzulat ima več nimih in zvočnih filmov, eden je celo koloriran. Predavanja bodo v začetku meseca marca. Ali ne bi morda kazalo v svrhu pozitivne dela v Jč ligi pritegniti k sodelovanju v prvi vrsti mlajše moči, po drugi strani pa idejo društva zanesti v najširše kroge?

— Nesreče. Uradnik »Jugočeške« gosp. Klavčič je šel te dni po stopnicah, ki vadijo z Blejske ceste za Černičevo hišo proti Stari cesti. Na mokrem novo zapadlem snegu se mu je spodrsnilo in si je zlomil desno roko. Dijak tukajšnje gimnazije Lebar, sin gimnazijskega sluga, je pa padel doma na dvorišču, ko je razkopaval led in si tudi zlomil desno roko.

— Lep pogreb. Včeraj popoldne so pokopali enega najstarejših Kranjčanov, 88-letnega Alojzija Pečnika, posestnika in klobučarja v Jenkovi ulici. Pokojni je bil dolgo leta član »Sokolskega društva« in »Gasilke čete«. O njegovi priljubljenosti je pričal izredno lep pogreb. Na zadnji poti so ga spremlili Sokoli z zastavami, člani, članice in naraščaj, četa gasilcev in lepo število kranjskega meščanstva z g. županom Čeršnjem na čelu. Pred hišo in na pokopališču so mu zapeli sokolski pevci. Bodi blagomu pokojniku ohranjen trajen spomin, užaloščeni rodbini naše iskreno sožalje.

Iz Celja

— Na ljudskem vseučilišču bo predaval dr. prof. dr. Zlatko Pregrad iz Zagreba o psihologiji v službi izbire poklica. Za to predavanje vlada zlasti med stari in vzgojitelji živahno zanimanje.

— V celjskem gledališču bo vprizorila ljubljanska drama v torek 22. t. m. ob 19.30 Capkovo dramo »Bela bolezen«.

— Dve nesreči. V petek je padla 72-letna delavčeva žena Marija Seitlova v Celju v kuhinji tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo nad kolonom. Istega dne si je 52letna delavka Katarina Hribenčičova na Sp. Hridnji pri Celju pri padcu na poledenih tleh zlomila levo roko v zapestju. Ponesrečenki se zdravita v celjski bolnici.

— O psihologiji v službi izbire poklica bo predaval v ponedeljek 21. t. m. ob 20. univ. prof. dr. Zlatko Pregrad iz Zagreba na ljudskem vseučilišču v Celju. Na to poučno in važno predavanje opozarjamo zlasti stare in vzgojitelje.

Iz Sevnice

— Nov sneg. V sredo je zapadlo okrog 20 cm novega snega. Vlakti izjemoma niso imeli zamud. V zadnjem času vozijo zelo redno, celo jutranji, ki je imel običajno po pol ure zamude. Blizu pol metra snega je zapadlo na Lisci, kar bo privabilo v nedeljo mnogo smučarjev. Koča na Lisci je odprta in oskrbovana vso zimo. Tu so najdaljši smučski terenji za začetnike, pa tudi za izvežbane smučarje, na kar opozarjamo vse ljubitelje bele opojnosti.

— Radijske motnje. Naročniki radijskih aparatov se čisto pritožujejo, da ne morejo slišati včasih prav nobenega postaje. Vzrok temu je, da nekateri tukajšnji obrtniki, ki uporabljajo električni tok, nimajo blokiranih aparatov in s tem povzročajo motnje. Naročniki naprošamo pošteno diskrecijo, da napravi v tem pogledu v smislu zakona red.

Lep dar: Zgodbe brez groze

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Vsled ogromne zaloge
Hubertus plašev, zimskih sukenj, oblek, perila t.l.d.
ODPRODAJAMO VSA OBLACILA
s 15 do 20% popustom.
FRESKER
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

KLIŠEJE
ENO VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

DRUŽABNIK
se išče pri ekspornem podjetju lesnih izdelkov. Izvenredna prilika za ugodno nalozbo denarja! Ponudbe na: Lesna Industrija Velikikamen p. Koprivnica pri Rajhenburgu. 550

PRODAM
BUKOVE ODPADKE
la, trboveljski premog, suha bukova drva nudi tvrdka »Kurnov«, Tyrševa cesta 31. 551

Sveže najfiniješe norveško
ribje olje

dr. Piccolija v Ljubljani
iz lekarne
se priporoča oledim in slabotnim osebam
NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI premog
brez prahu
KOKS, SUHA DRVA
I. POGACNIK
Bohoričeva 5 — Telefon 20-59
24 L.

STAVNA PARCELA
ob državni cesti v Metliki, 31 m dolga in 20 m široka, ugodno naprodaj. Za ceno se poizve pri lastniku Maleviču Antonu v Metliki. 547

POUK
Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

ZA SAMOUKE
uradnike, trgovce t.l.d. slovenske strokovne knjige knjigovodstva (Sic) v starih knjigah. Tehniko poslovnega računstva (Černe) in trgovsko korespondenco v srbohrvaščini (Černe), prirejeno za Slovence, naročite pri »Strokovni založbi, Ljubljana, dokler traja se subskripcijska cena. Pišite po prospekt! 548

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVIIJA je

NAŠ VAL
SPORED! evropskih radijskih postaj na vseh valovih, roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta, filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.
Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Naznanjamo tužno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, sestra, teta in svakinja, gospa

FRANJA JAKLIČ
soproga želez. uradnika drž. žel. v p.
danes, okrepčana s tolažil sv. vere, Bogu vdana mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše šalosti, Resljava cesta 29, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 20. februarja 1938.

Zalujoči soprog JOZE, sestra ROZA in ostalo sorodstvo.

Sokolstvo

Sokol v Medvodah

Pri nas gre delo v nezmanjšanim tempu svojo blagoslovljeno in rodovitno pot, krizo izgleda da smo prebrskali, pa menda ni več nevarnosti, da bi nam kdo zavrl pot do začrtanih ciljev. Mladina polni telovadnici, številčno raste in tudi kvalitativno kažejo telovadci razveseljiv napredek. Močna in široka je naša ideja, zato pa prodira. Naš dom je postal središče široke okolice, zdravo in prijetno ognjišče mladini, starejšim pa tudi duševna hrana razvedrilo in pošteno od časa do časa potrebna zabava.

Zadnje čase imamo na našem odru sama dobra dramska dela, zato nam ni trga velike reklame; vselej imamo polno dvorano naših prijateljev. Opažamo tudi, da so se »lepakotizirani« poboljšali, uvideli so namreč, da so s trganjem lepokov dosegli še večje zanimanje naroda za stvar. Pošteno blago ima vedno ceno. Ta mesec so bile vse nedelje zasedene. Vrhunec je dosegla prirediteljeva igra »Pater Anzelmo od brata Spicaria« v režiji br. Stane Trampuša. Igra so pri polni dvorani vprizorili dvakrat. Režiser je zopet pokazal svoje velike sposobnosti in talent, zato je žel tudi velik moralen uspeh, igralci so pa bili vsi, vsi zelo dobri, da bi sami ne vedeli komu gre prednost. Prihodnji mesec pride v Medvode »Naš gosposod župnik«, ki so ga v narodnem gledališču z uspehom igrali.

Letošnji kurent precej razsaja pri nas, iz glada da pridejo vsi na svoj račun, tudi mestni očetje s takami na zabavo in plese, dasiravno se jih nekoliko branijo. Dne 13. t. m. so gostovali v našem domu delavci »Narodne strokovne zveze«. Vprizorili so igro »Maksalc« z zabavo. Prireditelj je prilično uspeh. Svoj dan so imeli tudi 20. t. m. medvoški strelci v domu. Vprizorili so »Male oglašete« ter so v družbi širokega občinstva dostojno proslavili za letošnji predpustni čas. Da bo slika popolna prireda Sokoli svojo »Direnko« maskaradno združeno z zlatim programom v soboto 26. t. m.

Tako je, povsod delamo, iščemo, zbiramo dinarje trdno uverjeni, da bomo na poletje razvili društveni prapor in z lastno močjo dogradili svoj dom z dinarji, ki jih dobivamo vključno samo od malih ljudi, ki edini imajo smisel za nas, saj ti ne iščejo koristi, ne časti, ne slave. Na takih ljudeh mi gradimo, zato pa tudi dobro napredujemo.

Občni zbor Sokola v štrigovi

V nedeljo 13. t. m. je bil v štrigovi občni zbor Sokolskega društva v lastnem, še ne adaptiranem Sokolskem domu, ki ga je

društvo kupilo lani. Velika radost članstva, da se je mogel občni zbor vršiti že pod lastno streho, je privabila slehernega člana te naše mlade sokolske postojanke v Sokolski dom, kjer je na odru visela velika slika prvega staroste Nj. Vel. kralja Petra II., ki mu je ob otvoritvi občnega zbora zaklical članstvo krepak »Zdravje!«. Občni zbor je vodil zaslužni starosta br. Tomislav Kovač, predsednik občine, župno upravo je zastopal br. Sašelj, okrožje pa br. Stopar. Čitanju poslanice SKJ so sledila poročila, ki so pokazala veliko agiliteto tega mladega društva. Tajniško poročilo je podal navdušen sokolski delavec br. Golub, ki je ideološko obravnaval delo vsakega Sokola v organizaciji ter podal sliko društvenega dela v preteklem letu, ki je bilo po večini osredotočeno na program petletke, kar se je že deloma z nabavo doma izvršilo. Prosvetno poročilo je podal br. Turko. Iz njegovega poročila je razvidno, da je bilo v tem pogledu društvo, ki je bilo brez strehe, zelo marljivo. Uprizorjene so bile tri predstave, vršila so se predavanja, nagovori, poslovala je knjižnica, narodni prazniki so bili dostojno obhajani, tudi društvenim večerom je društvo posvečalo svojo pozornost. Načelniško poročilo je podal br. Žitnik. Telovadci so sodelovali na vseh nastopih v okrožju, deca pa si je na mladinskem dnevu v Ljutomeru priborila prvo mesto. Telovadili so vsi telovadni oddelki, večja živahnost pa se je začela, ko je društvo dobilo svoj dom. Blagajniško poročilo je podal br. Štiber, ki je zelo varčno vodil gospodarsko stran društva, pri čemer mu je precej pripomogla tombola, tako ima društvo s kupljenim domom samo 9.070 din. dolga. Za svoje marljivo delo je dobil br. Štiber pohvalo. Tudi ostala poročila so pokazala vsestransko delavnost društva.

Pri volitvah je bila izvoljena dosedanja uprava, ki bo storila vse, kar je zasnovala lani za Petrovo petletko. Na doseženih uspehih je društvo čestital župni delegat br. Sašelj, ki je omenil med drugim, da sokolstvo tudi danes ne sme kloniti, sokolska ideja je vedno zmagala, in mora tudi slej ko prej zmagati Okrožni načelnik br. Stopar je vzdrlo čestital društvo k nabavi doma ter podal nekaj smernic za delo v tem letu, kakor proslava 20 letnice uedinjenja. 75 letnice Ljubljanskega Sokola ter o pripravih za prasko zlet nakar je br. starosta pozval članstvo na ponovno delo k dosegi Tyrševih ciljev. Zdravo!

-ko.

Mozartova opera »Don Juan«

K jutrišnji premieri v naši operi v proslavo 25 letnice umetniškega udejstvovanja ravnatelja g. M. Poliča

Ljubljana, 21. februarja. V pretekli jeseni, 29. oktobra je Narodno divadlo v Pragi proslavilo 150 letnico prve uprizoritve Mozartovega »Don Giovannija« — »opere vseh oper«, kakor pravi Mozartov občudovalec E. T. A. Hoffmann. Praga se ponaša, da je poleg Salzburga drugo pomembno Mozartovo mesto in da je Mozart zložil svoje znamenito delo za Prago, kjer je bila tudi njegova prva uprizoritev. Pred »Don Giovannijem« je Mozart zložil »Figaroovo svatbo«, ki je imela na Dunaju svojo premiero 1. maja 1786. Čeprav je ta Mozartova umetnina imela pri prvi uprizoritvi še dokaj velik uspeh, ni Dunajčanom posebno ugajala in uspeh je popustil pri vsaki naslednji repriji. Nekaj mesecev pozneje je Mozart odpotoval v Prago, kjer je 19. januarja 1787. dirigiral na svečani akademiji svoje skladbe, naslednji dan pa svojo opero »Figaroova svatba«. Mozart je imel z njo pri Pražanih izredno velik uspeh in v navzočnosti gledališkega ravnatelja Pasqualea Bondinija je dal duška svojemu zadovoljstvu z besedami: »Moji Pražani me razumejo.« Ravnatelj gledališča Pasquale Bondini je pravilno ocenil vrednost Mozartove tvorbe in je z njim sklenil dogovor za novo opero, zloženo nalašč za praško gledališče, ki se je tedaj imenovalo po njegovem ustanovitelju grofu Nosticu, pozneje pa »Ständetheater« ali češko »Stavovske divadlo«. Bondini je skladatelju nudil stanovanje, hrano in 100 cekinov za naročeno delo. Libretist naj bi bil Lorenzo da Ponte, ki je Mozart spenjal že besedilo uspele opere »Figaroova svatba«. Mozart je izbral snovi za novo opero prepustil svojemu libretistu in ta si je izbral špansko pripovedko o zapeljivcu žensk donu Juanu. Italijanski libretist je istočasno pisal tri besedila: enega za Salierija, drugega za padre Martinija in tretjega za Mozarta. Lorenzo da Ponte je

dovršil libreto v 63 dnevih. Medtem ko je da Ponte pisal besedilo, je Mozart odpotoval na Dunaj, kjer je preživel poletje, v začetku jeseni pa se je skladatelj vrnil v Prago. Nastanil se je s svojo ženo Konstanco roj. Weber v dvorcu Bertramka, kjer sta stanovala pri zakoncih Dušek. (On je bil izvrsten pianist, ona znamenita pevka.) V dvorcu Bertramka je Mozart dovršil svojo opero, ki je prišla prvič na oder v Stavovskem divadlu 29. oktobra 1787. pod naslovom »Don Giovanni ossia il Dissoluto punito. Drama giocosa in due atti con balli analoghi. Parole del Sign. Abbate da Ponte, musica del celebre maestro Sign. Amadeo Mozart. (Don Juan ali Kaznovani razuzdomec Vedra drama v 2 dejanjih s pripadajočimi plesi. Besede napisal g. Abbate da Ponte, glasbo zložil slavni mojster g. Amadeo Mozart.)

Odkar je prišla ta velika Mozartova umetnina prvič na oder, je zbujala občudovanje mnogih velikih glasbenikov.

Ko so Rossinija vprašali, katera Mozartova opera mu je najljubša, je z vso resnostjo odgovoril: »Eh, bien, c'est Don Giovanni.«

C. M. Weber je »Don Juan« dal prvo mesto med vsemi glasbenimi dramskimi deli. L. 1813 je v Pragi uprizoril to Mozartovo umetnino natančno po navodilih starega Bassija, za katerega je Mozart zložil naslovno vlogo.

Ch. Gounod je napisal študijo, polno navdušenja o »Don Juanu« (Paris 1890.), v kateri trdi, da je to nesmrtno delo nesporno najlepše v vsej glasbeni literaturi. »Mozart!... Don Juan!...« rekli bodo, da se vedno vračam k temu delu: Da, brez dvoma, kakor bi se brez prestanka vračal tudi k evangeliu lepote, če bi ga imeli.

In Camille Bellaigue pravi v svojih »Silhouettes«: »Poslušati Mozarta, kakor bi ga prav za prav morali, za to naše uho ni do-

voly tenkočutno in naši prsti so preokorni, da bi ga mogli pravilno igrati in naš jezik preveč reven, da bi lahko o njem govorili.« Tudi skladatelj J. Haydn je bil veliki Mozartov občudovalec. Mozartovemu očetu je izjavil: »Rečem vam, pred Bogom, kot pošteni, vaš sin je največji skladatelj, ki jih poznam po imenu; on ima okus in poleg tega še veliko skladateljsko znanje.«

Znani dirigent Feliks Mottl pa je izrekel sledečo izpoved: »Mozart je nam glasbenikom najsvetejši, kar si lahko predstavja-

mo. Nikdar nisem popolnoma razumel, ko so govorili pri Mozartu samo o veselosti in o neki gotovi lepoti... V veselosti je tudi neka otožnost, v bolečini neko veselje, ki vodi človeka v višine, odkoder govorijo k nam ubogim ljudem samo božanstva. Na takni višini je stal Mozart...«

Toliko o delu samem. Opozarjamo, da bo premiera jutri, v torek dne 22. t. m. zvečer v ljubljanski operi. Ta večer se proslavi 25 letnica umetniškega udejstvovanja ravnatelja Mirka Poliča. Občinstvo vabimo k premieri in proslavi.

Papaninova ekspedicija rešena

V soboto popoldne se je z vse svojo opremo in znanstvenim materijalom srečno vkrcala na dva ledolomilca

Vodja pomožne polarne ekspedicije Ostalčev poročnik, kako so reševali Papanina in njegove tovariše. Oba ledolomilca »Tajmir« in »Murmanc« sta se približala ledeni gori v soboto ob 13.30. Ustavila sta se na poldrug kilometer od nje, potem je pa krenilo 80 mož posadeke obeh ledolomilcev proti Papaninovemu taborišču. Ostalčev je sporodil članom Papaninove ekspedicije, da sta po naročilu vlade prispele ledolomilca »Tajmir« in »Murmanc« in da sta jim na razpolago.

Po kratkem razgovoru so jeli pospravljati taborišče na ledeni gori. Čez pol ure sta krenili obe posadki proti »Tajmiru«, noseč predvno ves znanstveni material in drugo gradivo, kar ga je zbrala Papaninova ekspedicija, pa tudi vse njene aparate. Ob 17.30 je bila že vsa oprema in vse gradivo iz Papaninovega taborišča na ledolomilcu »Tajmir«. Papanin je ostal s svojimi tovariši ves čas na ledeni gori, da je nadziral delo. Papanin in Krenkel sta se vkrcala na »Murmanc«, Fedorov in Širšov pa na »Tajmir«. Ob 15. sta oba ledolomilca krenila proti vzhodu.

Lani 21. maja se je spustilo na ledeno goro v neposredni bližini severnega tečaja orjaško letalo pod vodstvom pilota Mihajla Vodopjanova. S tem letalom so pri-

speli na ledeno goro Papanin, Krenkel Fedorov in Širšov. 6. junija je bila organizacija stanice Severni tečaj končana in sovjetska letala polarne ekspedicije so odletela nazaj, na ledeni gori so pa ostali štirje mladi, pogumni junaki dela in pobje, znanosti. Zdej je njihovo delo zaključeno, njihov trud bogato poplačan. Kaj vse so storili za znanost, se bo pokazalo šele, ko bo urejeno, pregledano in sistematično obdelano vse bogato znanstveno gradivo, kar so ga zbrali med svojim bivanjem na ledeni gori. Prof. Šmit je izjavil novinarjem na ledolomilcu »Jermak«, da je prineslo delo polarne stanice izredno važne znanstvene uspehe.

Ruska centralna direkcija za pomorska pota objavila poročilo s podpisom začasnega šefa direkcije Kušakova, glaseče se: »Stanica Severni tečaj, otvorjena 21. maja 1937 blizu severnega tečaja, je odpravila 2500 km daleč in dosegla naslednje koordinate: 70 stopinj 54 minut severne širine in 19 stopinj 48 minut zapadne dolžine. Med plovitvijo je opravljala stanica znanstvena dela. Stanica je bila zaprta 19. februarja ob 16. in brisana iz seznama polarnih stanic, podrejenih centralni direkciji pomorskih poti na severu.«

delovna fronta. Ljudski avtomobili pa pridejo v promet šele leta 1942.

Ljudski avtomobili

V otvoritvenem govoru na mednarodni avtomobilski razstavi v Berlinu je kancelar Hitler izjavil, da nacionalni socializem ni smatral nekdanjega nemškega poloma za proces, ki ni imel svoje korenine v gospodarskem propadanju, temveč za posledico splošnih napak in zablod. Boj proti brezposelnosti lahko smatramo zdaj v Nemčiji za zaključeno. Na njegovo mesto stopa boj za delovno moč, kajti proizvodnja je v Nemčiji zdaj tako intenzivna, da se bo sčasoma pojavilo pomankanje dobrih delovnih moči. Nemčija hoče zdaj stopiti v drugo epoko razvoja narodnega gospodarstva. V prvi epoki je bila izpolnjena naloga, da bi bili vsi nemški državljani vključeni v proces proizvodnje. Naloga druge epoke bo priboriti polno veljavno delovno sposobnost vseh delavcev in sistematično zboljševati produkcije metode.

V tem pogledu čaka v prvi vrsti nemški avtomobilizem posebna naloga. Hitler je napovedal zgraditev tovarne za ljudske avtomobile, kar bi pomenilo nov napredek motorizma. Ljudski avtomobil bo upravljal nemško propagando za motorizacijo, ki se bo mogla v stvarnem pogledu nasloniti na izdelavo najboljšega avtomobila na svetu. Ob koncu je Hitler izjavil, da ne gre samo za najboljši, temveč tudi za najcenejši avtomobil na svetu, ki ga hoče Nemčija postaviti na trg. Gradnjo nove tovarne bo financirala nemška

Brez mesa ne gre

Jesti ali ne jesti meso, to je že dolgo sporno vprašanje. Zdravniki so za kompromis in priporočajo mešano hrano. Vegetarijanci prežajo meso. Na drugi strani imamo pa tudi mesojedne rastline. Za vegetarijance porazna poskus so napravili zdravniki v živalskem vrtu v Los Angelesu z dvema mladima levoma. Krmili so ju z mlekom, sladkimi sokom pomaranč in prijetno dišečo kašo iz zrelih banan, poleg tega so ju pa obsevali z ultravijoličnimi žarki. In glej, v veliko navdušenje vegetarijancev sta se mlada leva zelo dobro počutila, postajala sta od dne do dne krepkejša in bila sta še bolj razvita kakor drugi mladi levi iste starosti, ki so jih krmili skoraj izključno z mesom.

Dokaz je bil torej doprinesen. Če se ob vegetarijanski krmni dobro razvijajo celo mladi levi, mora biti ta način prehrane dober. In zdravniki so sedli ter napisali bojevitvo razpravo proti mesni hrani. Tedaj se je pa zgodila nesreča. Mlada leva sta namreč poginila, ker nista imela dovolj hrane. Narava brez moči in umrežena v kletki je mogla samo leči in umreti, čeprav v službi znanosti. Mladima levoma, ki nista dobivala mesa, so izpadli tudi zobje.

Novi zobje ma stara leta

Juniku Mardirosu Tatolamu, ki je najstarejši prebivalec Kanade, so baje zrasli novi zobje, čeprav je star že 108 let. Rasti so mu začeli pred tremi leti, ko mu je zobozdravnik poplul zadnje ostanke drugih zob. Starec se počuti zdaj zelo dobro, saj lahko zopet je svoje najljubše svinjske kotlete s praženim krompirjem. Mož trdi, da ima tako tako dobre zobe, ker pi-je mnogo mleka.

Primeri, ko dobi človek na stara leta nove zobe, so silno redki in učenjakom se še ni posrečilo pojasniti tega pojava. Leta 1926 je dobila 92 let stara Katarina Reimersova nove zobe. Holsteinsko zdravniško društvo v Nemčiji, kjer je prebivala, se je zanimalo za ta pojav. Zdravniki so proučili način starinskega življenja in rentgenizirali njene čeljusti. Ugotovili so, da je starica v vsakem pogledu povsem normalna.

Iz Maribora

— 65 letnica Koroška Hochmüllerje. Znani in zaslužni vodja koroških rojakov g. Ivan Hochmüller je slavil te dni 65 letnico svojega rojstva. Ob tej priliki mu tudi mi želimo še mnogo zdravih in srečnih let v borbi za našo Koroško.

— V Mariboru bodo zgradili športni stadion. ISSK Maribor je sklenil v sedanjih tezenskih gramoznicah zgraditi velik reprezentativni športni stadion. V ta namen se je osnovala zadruga »Mariborski stadione«, katere naloga je to zameniti, ki raj bi se uresničila po načrtih ing. arch. Ježa, uresničiti. V prvem odboru so: gg. dr. Stomol, mag. pharm. Maver, dr. Vauhnik, ing. Baran, podravatelj Rybar, ravnatelj Radošek, ravnatelj Loos, podjetnik Gustin, ravn. Babič, ing. arch. Jež ter gg. Kostomaj, Kirbiš in Voglar.

— Redki gostje s severa. Ze od torka imamo v gosteh večjo jato peganov, ki so si poiskali začasno bivališče v parku na Jugoslavanskem trgu. Znani strelci g. prof. Pero Čestnik je ustrelil nekoliko eksperimentalno, ki bodo v bodoče krasili prirodopisne zbirke mestnega muzeja in kabine srednjih šol.

— Pri Sv. Trojici v Slov. gor. bodo postavili spomenik Viteškemu kralju Aleksandru Zedinitelju. Spomeniku so določili najlepši prostor v centru trga. Prostor se po načrtih stavbnega podjetja Ing. Jelenc & Slajmer že urejuje. Izdelavo lika je sokolska četa v Sv. Trojici, katere zamenjajo postavitev spomenika, poverila znanemu kiparju L. Dolinarju.

— Sah. Prvo kolo za prvenstvo drugega razreda Slov. šahovske zveze med mošči SK Železnica in UJNB je končalo z zmago SK Železnica z rezultatom 5 in pol : 2 in pol.

— Gledališče. V torek, 22. februarja: »Troubadour«, premiera.

— Protituberkulozni dinar. Protituberkulozni dinar je v mesecu januarju 1938 dosegel kosmatno vsoto 366.050 din., ki je namenjena za zgradbo azila jetičnim bolnikom. Izven stanovanjske akcije so prispevali v ta fond slednji darovalci: G. Turk Anton iz Zg. Kungote 436 din., Elektra Fala 100 din., tvrdka Inž. Jelenc & inž. Slajmer 100 din., Ubald Nassimbene 100 din., Jug. Beersdorf 100 din., Semenčič 100 din., Knez, škof, ordinarijat 100 din., Kreditni zavod 100 din., uradni Narodne banke 56 din., »Jugotekstil« 200 din., »Jugoslavica« 100 din., tvrdka Ludovik Franz 100 din., tvrdka Marko Rossner 100 din., tvrdka Hutter in drug 600 din., tvrdka Viljem Freund 120 din., nastavljeni tvrdke Viljem Freund 150 din., tvrdka »Margo« 100 din., neimenovani 100 din., tvrdka Karol Thoma 400 din., lastnik Velike kavarnar g. Kleš Aleksander 100 din., H. Käfer 50 din., rodbina Kleinwächter 100 din., Celjska posojilnica 50 din., Ljubljanska kreditna banka 50 din., tovarna Avgust Ehrlich 150 din., Splošna stavbna d. h. v. P. P. 3 v. u. eniat xrgrove umilny, din., tovarna Zelenka & Comp. 50 din., Jugoslavanska hranilnica in posojilnica v Mariboru 180 din., tvrdka »Teksta« 100 din. in tvrdka Josip Tscheligi 240 din. Protituberkulozna liga v Mariboru je prejela tudi od hišnih posestnikov in stanovanjskih najemnikov prav lepe mesečne prispevke, zlasti od nekaterih hiš, zato se vsem prav iskreno zahvaljuje!

DOBER SVET

Mlado dekle je prosilo Paderewskega, naj posluša njeno igranje in pove svoje mnenje, ali naj se posveti klavirju ali ne. Paderewski ji je izpolnil željo.

— Kaj mi svetujete, mojster? — ga je vprašala potem.

— Omožite se čim prej, — je odgovoril mojster.

ROLF FREMONT;

Soet v razgalinah

Pastorovski roman

— Zelo skrbno. Nekaj časa je mešal praške in tekočine, potem je pisal pismo, potem je zopet nekaj mešal, zdaj je pa lezel in razmišljala ali spi.

— Dobro — pogledj kmalu zopet, kaj dela. Če bi opazil kaj sumljivega mi pridi takoj povedat. Zvečer pa odveslaš k obali s tem pismom. Pripravi torej, kar je treba.

— Razumem. Kdaj naj se javim?

— Ob devetih.

— V kakšni obleki?

— Hm — najbolje bo, če se preoblečeš v kmeta ali ribiča.

— Dobro. To je vse?

— Zaenkrat vse. Točna navodila dobiš pred odhodom. Podmornica naj krene proti obali in sicer severno od Otočka vetrov.

Mornar je odšel in kmalu se je obrnil nos podmornice proti določenemu cilju dočim je Benson zrl v strop svoje izbe in snoval načrte nadaljnje boja za svojo svobodo.

XXI.

PRIPRAVE ZA BOJ

Kratke ure torka so minile prav tako brez uspeha kakor ponedeljka. Arthur in Evelina sta legla zvečer k počitku slabe volje, in žalostna

Edina njuna nada je bila še naslednje jutro, ko bi utegnili priti obljubljeno naslednje obvestilo.

Chester vso noč ni odvrnil pogleda od okna, kjer je bilo obešeno prvo pismo. Toda vso noč je čakal zaman. Težkega srca je sporočil to zjutraj Bouvieru in Evelini je zaplakala. Negotovost je postajala grozna. Če bi dobila vsaj eno vrstico izpod peresa očeta Edgarja, vsaj dokaz, da je še živ, da ni zadela tudi njega enaka usoda kakor inženirja Barkerja.

— Naj bo kar hoče, detektiva pokličem iz New Yorka, — je sklenil Arthur po tem razočaranju. In takoj je naročil, naj ga zvežejo telefonično s policijskim ravnanstvom. Čakati in odlašati se ni dalo več.

Predno je pa to storil, se je zgodilo nekaj, kar je Bouvierja zopet odvrnilo od njegovega sklepa. Iz mesta je prihitel sel in prinesel od mladega inženirja naslovljeno pismo. Naslov je bil sicer pisan s tujo roko, toda Arthur in Evelina sta instinktivno čutila, da najdeta v kuverti težko pričakovano obvestilo, morda pa celo Bensonovo pismo.

Brž sta odprla pismo in krisknila od radosti. Da, to je njegova pisava, o tem ni bilo nobenega dvoma.

— On je živ, hvala bogu, še je živ! — je vzkliknila Evelina in solze radosti so ji zalile oči. — Citaj, Arthur, hitro citaj!

Bouvier je brž prečital pismo. Bilo je zelo zadovoljivo.

— Vse kaže, da se stricu ne godi slabo. Njegove besede pričajo o miru, pisava je trdna, podpis brezhiben — mislim, da se nama zaenkrat ni treba ničesar bati, — je dejal Arthur in izročil pismo Evelini, ki ga je hotela še enkrat prebrati.

— Vse kaže, da je tako, — je pritrdila čez nekaj časa zroč, zamišljena na vrstice, kakor bi hotela iz njih prečitati več, nego so izražale. — In vendar...

Arthur jo je vprašujoče pogledal.

— Mar dvomiš o čem? Pisava je nedvomno njegova, zato jamčim.

— O tem ne dvomim, Arthur, pač se mi pa zdi čudno nekaj drugega. Kar pogledj, ali se ti ne zdi, da je vse to nekam prisiljeno? Le pogledj neena-komernost vrstic. Ena je daljša, druga krajša. Oče Edgar nima te navade. Zakaj neki piše danes tako? In pogledj tu tako čudno delitev besede policiji. Te besede vendar ni bilo treba deliti. Ali se ti ne zdi, da je storjeno to namenoma?

— Namenoma? Zakaj? Vsebinska pisma je vendar povsem nedolžna...

— Saj baš zato. Gotovo je morala ostati nedolžna, drugače bi pismo nikoli ne bilo prišlo v najne roke. Toda oče Edgar je nema gotovo hotel povedati nekaj več, — to čutim. Tu morava posvetiti pozornost vsaki malenkosti, Arthur, verjemi mi.

Bouvierovo logično mišljenje je dalo po kratkem razmišljanju prav Evelinemu instinktu.

Vidim da utegneš imeti prav, ti prebrisana glavica. Med vrsticami tega pisma se utegne skri-

vati več, nego je vidno na prvi pogled. Črkniiva s temeljitim ogledom poedinih besed, potem zlogov in črk. Morda nama pošlje stric v njih duhovito križanko, ki nama bo povedala, kje je zaprt. Razdeliva jih v skupine, razvrstiva različno, sestaviva vse možne kombinacije. — Morda nama poloviča sreča v roke ključ do prave rešitve.

Takoj sta se lotila dela. Pole papirja pred njima so bile kmalu popisane s črkami, zlogi in besedami, razvrščenimi na vse načine, toda žal brez uspeha. Razen sestav brez vsakega pomena se ni pojavila niti vrstica, ki bi poplačala njun trud.

Vidim, da sem se najbrž zmotila, — je vzdihnila Evelina končno. — Vsa sem že zmešana. To je bilo prazno upanje, Arthur. Pustiva to, samo čas trativa po nepotrebnem.

Bouvier je zmajal z glavo, se naslonil s komolci na mizo in zrl nepremično v kaos črk, ki so mu kar plesale pred očmi v poskočnem, posmehljivem kolu.

Na Evelinine besede je pa odločno odkimal in naznačil s tem, da noče odnehati.

— Kaj pa hočeš še storiti? — ga je vprašala začudena Evelina.

— Saj še niti tretjine svojega dela nisva opravila.

— Za boga! Kaj praviš? Saj je tu že na tisoče črk.

— Manjka še kombinacija od zadaj, potem pa od zgoraj navzdol in končno od spodaj navzgor, — se je glasil odgovor.

— Od zadaj?